

Veronika Marie Rybová:

Martin Becker: Pokus o interpretaci

lektorské posouzení studentské vědecké práce

Soutěžní práci V. M. Rybové lze číst s oprávněnými sympatiemi – samozřejmě s vědomím, že jde o „studentskou vědeckou práci“ a že je zapotřebí ji posuzovat právě v tomto hodnotovém kontextu. Sestává ze tří částí a každá má svá specifika. Pravděpodobně nejproblematictější je část první, která má mít objektivní vyznění a vytvořit teoretický tmel celého výkladu. Teorii překladu se autorka důkladně zabývala, porozuměla nejednomu problému spojenému s překládáním krásné literatury, možná však měla více prostoru věnovat obecnému problému konkrétního překládání nejnovějších literárních textů, poznamenaných novou mediální a jazykovou situací atp. – o vlastní překládání jí přece šlo a to je také vyústěním její práce. Přistoupila však k této problematice s nezbytnou seriózností, což lze ocenit. (Neškodná poznámka na okraj: Milan Kundera už nemá tak husté obočí – a právě tak klasická díla Jiřího Levého nebo Antona Popoviče jsou dávného data.)

V druhé části Rybová zasazuje texty M. Beckera (nar. 1982) do kontextu německé literatury devadesátými léty počínaje. Po roce 2000 vstupuje mladý Becker na literární scénu a je potěšitelné, že v součinnosti s naším písčím germanistou Jaroslavem Rudišem. Autorka má za to, že Rudiše „snad již není třeba nijak“ zevrubněji představovat, ale ono je! Mohla pojednat, v čem je o generaci starší Rudiš jiný než Becker, co mají společného, co je přivedlo k autorské spolupráci, nestačí konstatovat oboustranné sympatie: vždyť opravdu jde o dvě různé generační vrstvy soudobé postmoderní či s postmodernou už polemizující tvorby! Poté však Rybová v lapidárních zkratkách výstižně charakterizuje Beckerovy prózy a jeho tematický a motivický či žánrový rejstřík.

Těžiště práce spatřuji v její třetí části, v analýze specifických problémů spojených s překladem Beckerových textů. Dokumentuje autorčinu schopnost vniknout „pod kůži“ překládané předlohy, reflektovat rozmanité zádrhele, které se objevují při překladu každého kvalitního literárního textu. Tato část představuje analytické dovršení předcházejících poznatků a postřehů a konstruktivně na ni navazuje celá rozsáhlá příloha včetně výběrového slovníčku závažnějších slov a slovních spojení. Do přílohy Rybová zařadila i svůj vlastní překlad tří Beckerových povídek: překlad je čtivý, snaží se ve stylu překládání tlumočit životní filozofii mladého německého prozaika a lze ho přijmout opět se značnými sympatiemi, nicméně nemějme klapky na očích: tento talentovaný překlad by při knižním vydání jistě vyžadoval zkušené redakční přehlédnutí. Po tom ovšem dobrovolně volají i naši mistři uměleckého překladu...

Předloženou vědeckou práci V. M. Rybové přes drobné připomínky hodnotím jako evidentně nadprůměrnou. Také knižního vydání Beckerových próz v jejím překladu bychom se měli dočkat.

Doc.dr. Vladimír Novotný, Ph.D.
Filozofická fakulta Univerzity Pardubice

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'V. Novotný', written in a cursive style.